

Geïllustreerd Maandblad der Centrale voor Arbeidersopvoeding

VOLKSHUIS, BRUSSEL Postcheckrekening 4545 Telefoon : 1168.39	BEHEER EN REDACTIE : Centrale voor Arbeidersopvoeding	JAARABONNEMENT : België : 20 frank Buitenland : 6 belga
---	--	--

Alle rechten voorbehouden.

INHOUD :

Het Kind van de Kust, door K. CEURREMANS (blz. 1); — De Oostendsche Reederij, door Edgard DELVO (blz. 4); — De Vlaamsche Kust, door Oscar DE SWAEF (blz. 9); — Wat kleine Paul van de Zee onthield, (blz. 12); — Zee! Zee!, door MOEIAL (blz. 14); — Ter vischvangst uitgevaren, door Ferd. DE SMEDT (blz. 18); — Vacantie aan zee, door Jan CLAES (blz. 22).

Het Kind van de Kust

door K. CEURREMANS

Het kind is een product van zijn ouders en van het milieu, waarin het opgroeit.

Het kind aan de kust is anders dan het kind in het binnenland.

Als typisch beeld van den eigenaardigen kunstgeest mag zeker het volgende gelden :

Ik sta voor de klasse, in een derde studiejaar van de lagere school, om aan de kinders mede te deelen, dat zij voortaan ook Fransche lessen zouden krijgen.

Tusschen haakjes weze gezegd, dat zulks geschieden zou als aanpassing van het schoolprogramma bij de plaatselijke behoeften, zooals de regeering het voorziet. In een stadje, dat gedurende drie maanden leven moet van het vreemdelingenverkeer, is de kennis van een wereldtaal alvast een plaatselijke behoefte.

Ik maak het de jongens dus duidelijk, en hun aangezichten glimmen van tevredenheid.

« Misschien zijn er onder u, die al een beetje Fransch kennen ? », zeg ik.

Onmiddellijk wippen er een zestal vingers in de hoogte.

« Wel, spreek eens Fransch met mij ! » en ik duid er op-goed-valle-'t uit één aan.

En daar klonk uit een opzettelijk zwaar gemaakte kinderstem, ernstig maar vriendelijk, met een beleefd stembuigingetje, in elk geval onduwbelzinnig en raak :

« Porter valise, Monsieur ? »

Ik stond paf. De meester glimlachte; die is ook uit de streek. De andere jongens vonden zeker het antwoord doodgewoon; verschillende oogen tuurden eventjes droomerig door het

raam, als zagen ze plotseling het beeld van het nakende badseizoen in het verschiet.

« Porter valise, Monsieur ? »

Laat de kinderen uw leermeesters zijn, luidt een oude opvoedkundige stelregel.

Dat kinderwoord is een symbool. Indien ik ooit aan hoogerhand zou te verantwoorden hebben, waarom ik de eerste begrippen van de Fransche taal reeds in het derde studiejaar, in de plaats van in het vijfde, wil aangebracht zien, dan zal het zeker volstaan aan dien kleuter het woord te laten.

Duidelijker, pittiger, eenvoudiger kan het argument van de aanpassing aan de plaatselijke behoeften niet samengevat worden.

Porter valise, Monsieur! Dat spreekt een boekdeel; dat wil zeggen: « Welkom, Mijnheer! Vertrouw heelemaal op ons! Vertrouw ons alles toe! Wij zorgen voor U... tegen klinkende munt! »

De vreemdeling is hier de goudmijn. Alles en iedereen, van het kleinste kind tot den grijsaard, draagt hier den goudmijnstempel.

* * *

De kinderen zijn uiterlijk fijn, voorkomend, beleefd in toon, woordenkeus, wendingen. Ze zijn voornaam, ter tale, en bij-de-hand met woord en daad.

Open oog, open mond en open hand vooral!

Maar gesloten hart: warm uiterlijk, koud innerlijk. Dat is geen aangeboren slechtheid, ver van daar. Dat is een systeem om « de valiezen te mogen dragen », een laagje vernis om aanminnend te glimmen tegenover den vreemdeling-met-de-valies en wat daarin steekt vooral. 't Is een stiel, waarvan ze 't geheim met de moedermelk hebben ingezogen.

Vandaar ook, dat het kind der hogere klassen (schoolklassen en maatschappelijke klassen tegelijk) in het onderwijs geen factor van cultuur of beschaving ziet; het is de borstel, die het vernis over hen strijkt. Vandaar dat de onderwijzer geen recht op bijzondere achting of bijzonder aanzien blijkt te hebben; hij is de automaat, die hun rap, rap, rap het « porter valise » leert. Ik herhaal het; dat alles is geen slechtheid; het is uiteraard zoo, en het kan niet anders: het is het milieu!

Vandaar dat het kind geen sparen kent. Waartoe sparen? Den 15ⁿ Juni komt de man met de volle valiezen, en er zal voor gezorgd worden, dat ze leeg weer naar het station gedragen worden!

Hotel, pension, koffiehuis, crêmerie, bad, tennis, strandspel, dancing, kinema, dijkbazar, en honderd andere dingen meer, waarop het manna uit de valiezen zal neerdalen.

Van 15ⁿ Juni af wordt de wet op den leerplicht wel niet een doode letter, maar de toepassing wordt in de praktijk moeilijk. In elk geval zal de school er rekening mee houden bij het opstellen van lesroosters, het afnemen van de wedstrijden en het inrichten van de prijsuitreiking.

* * *

't Is vier uur. De school is uit: een groep kinderen stormt naar het station toe, waar juist een belangrijke trein uit de hoofdstad aankomt.

Ik ga even kijken. Op een vijftigtal meter van 't station blijven ze staan. Er zijn er die al een soort van hotelpet op 't hoofd hebben gezet (die stak in hun broekzak), en uit tien kindermonden tegelijk klinkt het:

« Porter valise, Monsieur! » en de jongen van daar straks heeft al een klant beet.

Zelfs de knepen van den strijd om 't bestaan kennen ze. Ze leven natuurlijk in onmin met de echte, volwassen boodschappers ; daarom blijven ze uit hun vaarwater.

Maar ze hebben al menschenkennis genoeg om er zich toch doorheen te slaan : Er komen uit het station reizigers, die uit zuinigheid hun valiezen zelf willen dragen, want die boodschappers zijn te duur. Vijftig meter verder ondervinden ze echter reeds, dat hun bagage toch wat zwaar weegt en dat ze 't toch maar zouden laten dragen. En dat zijn dan de klanten voor de jongens ; die vragen trouwens ook minder draaggeld. En daarop speculeeren de kleine onderkruipers !

Ik kuier verder naar den dijk toe.

« *Le Soir*, qui vient de paraître ! », roept met groote-mannenstem een bengel uit het vijfde.

Een « *chasse* » uit het achtste loopt in uniform naar de post.

« *Fauteuil*, Monsieur ? *Un franc* ! » wenkt er één uit het zevende.

Ik kijk binnen in een rijke-luishotel : de liftboy is waarachtig een normalist.

Ik ga voorbij het tramhuisje, en zie door het loketraampje het bekende gezicht van een normalist. Juist komt een tram uit Oostende aan ; er stapt af, ontvangerspet op en reiskaartjesboek onder den arm : een normalist.

Ik wandel over het tennisplein.

« *Daily News* ! *Daily Mail*, Sir ! »

Ik herken den jongen uit het vijfde, die daarstraks *Le Soir* aanbood ; ik wenk hem, toon hem Fransche pasmunt. Hij kijkt zelfs niet naar mijn aangezicht, herkent me dus niet en zegt : « *Oui, oui, Monsieur* ; *c'est bon aussi* ! », neemt aan en is al verder : « *Daily Mail*, Sir ! »

De school is een klein bijzaakje aan de kust.

« *Porter valise* ! », dat is hoofdzaak.

Aan onze Lezers

Met dit nummer vangt de tweede jaargang van « *Opgang* » aan. Ondanks de slechte tijden die we doorspartelen, hebt ge uw abonnement hernieuwd. Het vertrouwen, waarvan ge aldus blijk geeft, doet ons goed, en we danken er u om.

Ge kunt echter meer : bezorg ons nieuwe abonneenten ! Er zijn nog heel wat arbeiders in onze rangen, en zelfs militanten, die nog niet geabonneerd zijn. Hoe dit komt ? Omdat ze « *Opgang* » niet eens kennen ! Begrijpt ge wat we van u verwachten ?